

VELKOMMEN TIL SPORET I PRÆSTEMOSEN - HØJRUP SOGN

Turen starter på P-pladsen ved Arnum Nykro. Ruten er ca. 8 km. Numrene på kortet henviser til nedenstående beskrivelse. God tur.

1 ORKANEN

De lokale husker stadig den kraftige orkan 3. dec. 1999 hvor himmel og jord stod i et ved aftenstide. Vi var lige i "orkanens øje" og træer på over 25 år væltede som tændstikker. På denne mark stod en 11 ha stor rødgran-plantage. Resterne ligger nu som lange jord- og trævolde. I Lindet Statsskovdistrikt lige syd herfor blev 400 ha skov lagt ned og alt var kaos. Det fortælles at skovens folk måtte leje en lille flyvemaskine for at få et overblik over katastrofens omfang - det var umuligt at komme ind i skoven. Oprydning efter dette stormfald har taget op til 5 år.

2 ULVEPÆLEN

Kong Frederik d. VII (1808 – 63) har her sat sine spor - en 1 m høj tilhugget granitpæl med kongekrone (i folkekunde hedder pælen: Ulvepælen i Lindet) markerer statsskoven og her skulle en af de sidste ulvejagter i Danmark have fundet sted omkring år 1769, hvorefter ulven som frit levende vildt dyr ikke længere har haft muligheder i Danmark.

3 PRÆSTEMOSEN

Præstemosen dækker et stort og uudnyttet fredet mose- og skovareal på 110 ha. Navnet dækker over et ejerskab og tilhørsforhold: Menigheden i Højrup Sogn ejer arealet. Det er fredet og sognets jægere slår græsset på jagstierne og plejer vildtet. Arbejdsskuret/Jagt-hytten på P-plads kan benyttes til spisning af madpakke. Områdets varmforsyning blev i flere århundreder hentet i netop dette område, hvor der kunne graves tørv. Hver ejendom i sognet havde en lille tørveparcel i denne tørvemose og gravede, tørrede og hjembragte her energiforsyningen til hele vinterens varmforsyning og energi til madlavning: Der må have været et utroligt "liv i mosen" om sommeren, når årets tørv skulle forarbejdes og køres hjem med hestetrukken "kasvogn".

4 JÆTTESTUE

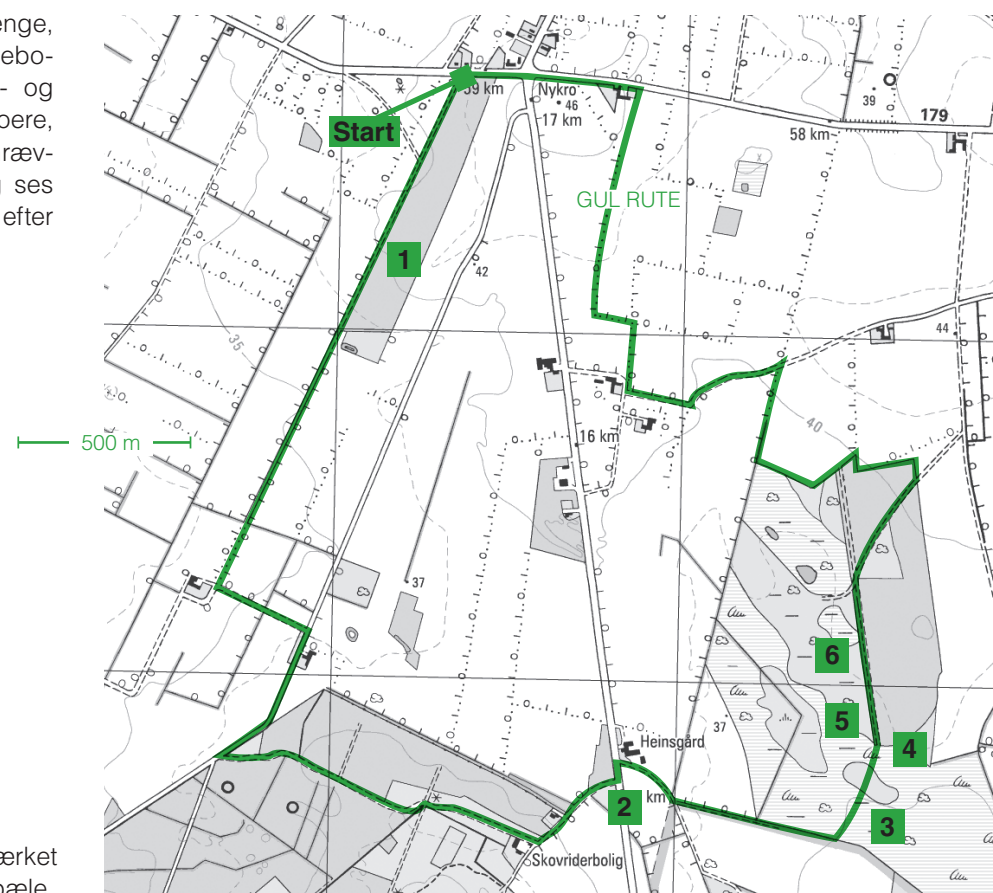
En gravplads fra den yngre stenalder (8000 – 5000 år før vor tidsalder) er synlig i form af en Jætte-stue. De store natursten har menneskehænder slæbt sammen og anbragt her formet som et gravkammer. Med den tids redskaber må det have krævet mange hænder og megen teknisk snilde at danne en så pragtfuld gravplads. Jættestuer er et bondefolks fællesgrave og kan rumme op til flere hundrede gravlagte. I 1950-erne forsøgte lokale skattejægere at udgrave stedet, men blev stoppet heri af fredningsmyndigheder - men sporene af disse gravrøvere er synlige. Kommer du her i juni/juli, kan du plukke guldblomme eller "gul annika", som er en gammel lægeplante, som dypet i brændevin havde helbredende og lægende virkning på gigtplagede ben, og fremmede helingsprocessen for sår.

5 GRÆVLINGEGRAVE

Her har grævlingen holdt til så længe, de ældste kan huske. Et stort beboelseskompleks med mange ind- og udgange og med mange beboere, som lever i dette familiekollektiv. Grævlingen er et udpræget natdyr og ses derfor meget sjældent, men spor efter dens færden er særdeles synlige.

6 KUGLEREGN OVER EGNEN

I krigsåret 1944 blev en engelsk bombemaskine nedskudt under luftkamp. Lokalt fortæller sognets ældre beboere stadig om denne kugleregn over egnen fra de tyske jagermaskiner mod den enlige og langsomme engelske tunge firemotors bombemaskine. En propelvinge er tilbage og et stykke af heden, hvor intet vil gro. En lokal beboer fjernede som dreng lige efter nedstyrtningen en af denne maskinens 16 propelvinger. Den er nu anbragt på nedstyrtningsstedet. Historien bag er fortalt på en planche på stedet.

Se efter
den gule folderkasse
– her starter sporet

Ruten er på sporet afmærket
med gule trekkanter på pæle

DYR OG PLANTER PÅ SPORET

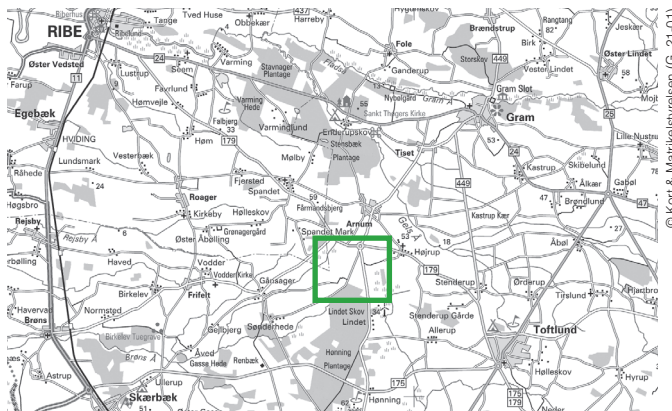
Majs

Denne slanke, hurtigtvoksende plante er let at kende ude på marken. Den kræver meget varme, men kan blive 2-3 meter høj. Om efteråret snittes hele majsplanten og anvendes som kvægfoder.

Grævling

Danmarks største rovdyr. Er let at kende med sin karakteristiske sorte stribe over hovedet og kraftige bygning. Ligger i hi om vinteren. Når den går ud af hiet, vejer den 7-9 kg. I løbet af sommeren feder den sig op så den i efteråret kan veje over 13 kg.

© Kort & Matrikelsyrelsen (G. 21-01)

Den grønne firkant viser udsnit svarende til rutekortet på indersiderne.

GPS-kordinater til startpunktet: 55.23157°, 8.95780°.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Du er gæst på lodsejerens private ejendom, og han har åbnet sporet for færdsel til fods. Vær opmærksom på, at der ikke er adgang til sporet i Præstemosen, når der afholdes jagt i mosen.

FÅ MERE INFORMATION

Chr. Jochimsen dyrker juletræer og fortæller gerne herom. Det er juletræerne, der afslutter sporet lige før ankomst til Ribe – Toftlundvejen.

Chr. Jochimsen, Højrupvej 2, 6510 Gram

Telefon 74 82 63 05

KORTSIGNATURER - RUTEKORT

	Levende hegn		Jorddige
	Skrænt		Sti
	Jernbane		Markvej
	Vej		
	Gul rute		

4 Henvisning til forklaring

Sporet i Præstemosen

Højrup Sogn

Projekt „Spor i Landskabet“ åbner markerede spor i hele landet.

Projektet har følgende samarbejdspartnere:

Danmarks Naturfredningsforening · Dansk Skovforening
Friluftsrådet · Kommunernes Landsforening · Landbrugsraadet
Landdistrikternes Fællesråd · Skov- og Naturstyrelsen
Støttet med tilskud fra tips- og lottomidler til friluftslivet

Tekst: Naturgruppen, Arnum · Tegninger: Michael Petersen
Forsidetegning: Inge Lise Lund, Arnum

Yderligere oplysninger om „Spor i Landskabet“ fås hos:
Landbrugsraadet, Axeltorv 3, 1609 København V
Telefon 33 39 40 00 · Fax 33 39 41 61

WWW.SPOR.DK

SPOR0288 · Anette Larsen · 9/2007

